

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

PUDUNGWANA 2014

MATSHWAO: 100

NAKO: dihora tse $2\frac{1}{2}$

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO LE DIKELETSO HO MOHLAHLOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI:

KAROLO YA A:	Moqoqo	(50)
KAROLO YA B:	Ditema tsa Kgokahano tse 2	(2 x 25) (50)

ELA HLOKO: O lebelletswe ho araba dipotso tse PEDI KAROLONG ya B.

2. Araba potso e le NNGWE KAROLONG ya A, le dipotso tse PEDI KAROLONG ya B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka Sesotho.
4. Qala karolo e NNGWE le e NNGWE leqepheng le LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema ka nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano, dayakeramo, tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintlha). Ha o qeta ho ngola tema e bale hape ho hlaola diphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo yohle e totobatswe ka tshwanelo hore ke meralo. O eletswa ho seha mola ho habahanya meralo yohle.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:

Metsotsso e 80 ho araba KAROLO ya A.

Metsotsso e 35 ho araba tema e nngwe le e nngwe (35 x 2) KAROLONG ya B.

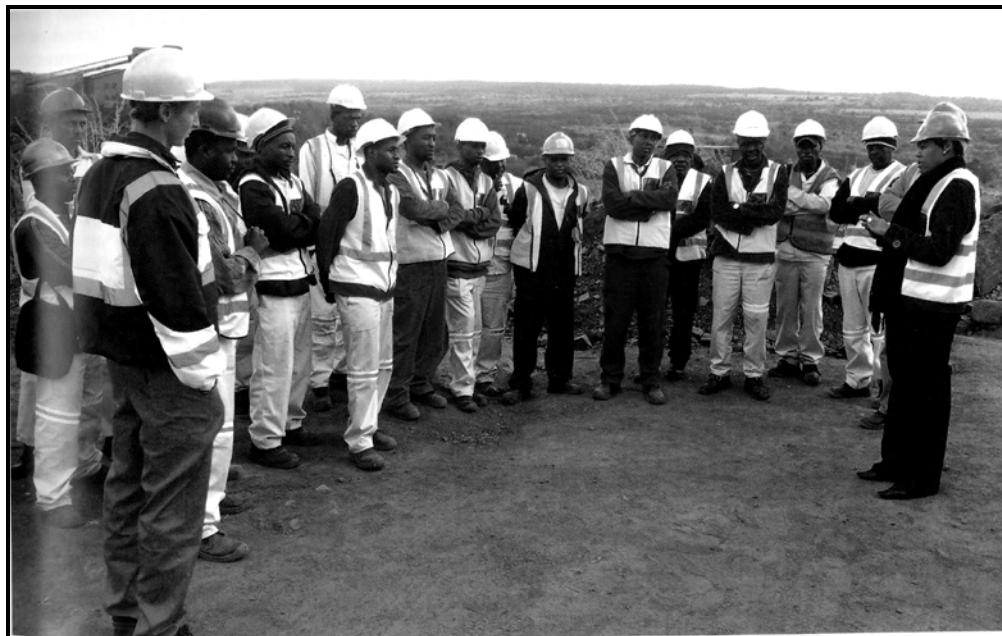
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswe.
10. Ngola ka mongolo o makgethe mme o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO 1**

Kgetha sehlooho se LE SENG, mme o ngole moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450 (dikahare feela). Hopola ho etsa moralo le ho hlaola moqoqo wa hao diphoso.

1.1	Wa tla ba motle mokete wa kabo ya dikgau!	[50]
1.2	Mathata a bakwang ke ho ba hole ha dikolo tseo bana ba kenang ho tsona.	[50]
1.3	Setumo le leruo la tjhelete di ka ba le ditlamorao tse ntle le tse mpe bophelong ba motho.	[50]
1.4	Seo ke ratang ho ithutela sona ha nka fuwa monyetla wa ho ya yunivesithing.	[50]
1.5	Thelevishene e na le tshusumetso e ntle batjheng. Dumellana kapa o hanane le maikutlo ana.	[50]
1.6	Boha ditshwantsho tsena tse ka tlase. Kgetha se le seng o nto ngola moqoqo o itshetlehileng mohopolong wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho seo. Iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho iketsetsa moralo le ho hlaola diphoso temeng ya hao.	

1.6.1

[Se qotsitswe makasineng wa Abucus: Photo 2009: 101]

[50]

1.6.2

[Se qotsitswe makasineng wa Abucus: Photo 2009: 209]

[50]

1.6.3

[Se qotsitswe makasineng wa Abucus: Photo 2009: 99]

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO 2**

Kgetha ditema tse PEDI mme o ngole tema ya bolelele ba mantswe a 180 ho isa ho a 200 (dikahare feela) temeng ka nngwe. Hopola ho etsa moralo le ho hlaola diphoso temeng ka nngwe.

2.1 Lengolo la semmuso la ttlebo

Ngolla mosuwehlooho lengolo moo o ttlebang ka lerata le bakwang ke baithuti ba dikereiti tse tlase, nakong ya dithuto tsa tlatsetso tse tshwarwang ha sekolo se tswile.

[25]

2.2 Puo

Ngola **puo** eo o tla e tshetleha moketjaneng wa tumediso ya mosuwehlooho wa sekolo sa heno, kaha o se a beha meja fatshe.

[25]

2.3 Inthaviu

Ngola inthaviu eo o ileng wa e tshwara le motsamaisi wa sepolesa ka mora katleho ya bona ya ho tshwara dinokwane tse neng di hlorisa setjhaba.

[25]

2.4 Atikele e yang koranteng

Ngola atikele e tla phatlalatswa koranteng ya selehae moo o thoholetsang sebini se bokelleditseng batjha ba motseng wa heno bakeng sa ho ba ruta mmino.

[25]

2.5 Nalane ya tsa bophelo ba mofu/Obitjhuary

Ngola obitjhuary ya bophelo ba rakgadiao ya hlokahetseng.

[25]

2.6 Tekolokakaretso

Ngola tekolokakaretso ya buka eo o sa tswa e bala e ileng ya o natefela haholo.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B (25 x 2):
MATSHWAO OHLE:

50

100